

Varsinaisen kaikkien voimavarojen hyväksikäyttöä edellyttävän puolustustehtävän lisäksi on puolustuslaitoksella monia muita tehtäviä, joista tärkeimmät liittyvät alueellisen koskemattomuus-

Radioaktiivinen laskeuma ja suojautumisen aiheuttamalta säteilyltä

Tämä lehtiartikkeli, joka on julkaistu väestösuojelulehdessä n:o 2/1972, sisältää tiivistettyä muu-
dossa erinomaista tietoutta meitä kaikkia läheisesti koskevassa asiassa, että se on katsottu tarpeelliseksi julkaista tässä lehdessä asianomaisella luvalla.

Suurvalloilla on käytettävissä tuhansia ydinaseita, joilla voidaan saavuttaa mikä tahansa alue maapallolla. Niin kauan kuin ydinasevarastoja on olemassa, ne muodostavat vaaran koko ihmiskunnalle.

Vaikka uskomme, ettei Suomi koskaan joudu ydinasehyökkäyksen kohteeksi, on silti hyvä tietää ne vaikutukset, joita ydinräjähdys ja erityisesti siitä jopa useiden satojen kilometrien päähän ja myös rajojen yli leviävä radioaktiivinen laskeuma aiheuttaa. Samoin on tarpeellista tietää, miten voidaan suojautua laskeuman vaikutuksilta siltä varalta, että tällainen tilanne joskus todella syntyy.

Radioaktiivinen laskeuma

Ydinräjähdyksessä syntyy suuri määrä radioaktiivisia aineita. Ne kohoavat sienenmuotoiseen räjähdyspilveen tempautuvan maan ja pommijätteiden kanssa nopeasti ylöspäin. Korkealla alkavat räjähdyksessä höyrystyneet radioaktiiviset aineet vähitellen tiivistyvä ja kiinnittyä ilmassa leijuviin maahiukkasiin. Hiukkaset kulkeutuvat tuulen mukana laskeutuen radioaktiivisena pölynä hitaasti maanpinnalle.

Lähellä räjähdyspaikkaa alkaa radioaktiivinen pöly laskeutua maanpinnalle muutaman minuuttien kuluttua räjähdyksestä. Suurimmalla osalla laskeuma-
aluetta tähän kuluu useita tunteja. Radioaktiivinen laskeuma ei siis tule yllättäen. Se leviää suhteellisen hitaasti tuulen mukana ja siitä ehditään varottaa etukä-

teen. Siten on myös mahdollista hakeutua suojaan ennen laskeuman tuloa.

Säteilyvaarasta tiedottaminen

Maassamme on valvontajärjestelmä, joka antaa tiedot radioaktiivisuuden lisääntymisestä maan alueella. Tiedot mahdollisesta laskeuman vaarasta annetaan radion ja muiden tiedotusvälineiden avulla. Laskeuman aikana tiedot radioaktiivisen säteilyn voimakkuudesta eri alueilla sekä ohjeet siitä, milloin on suojauduttava ja milloin suojasta voidaan poistua, annetaan radion välityksellä.

Radioaktiivisen säteilyn vaikutukset

Radioaktiivista säteilyä ei voida välittömästi havaita. Se ei aiheuta kipua tai muita aistimuksia, mutta se on vaarallista ihmisille ja muille eläville olennoille. Säteily ei vaikuta elottomaan aineeseen eikä tee sitä radioaktiiviseksi.

Parhaan suojan säteilyltä antavat rakennuksen kellaritilat, jotka sijaitsevat kokonaan tai suurimmaksi osaksi maanpinnan alapuolella. Suojaisin paikka on yleensä kellarin siinä osassa, jonka kohdalla maanpinta on korkeimmalla, tai raskaiden väliseinien ympäröimässä kellarin keskiosassa.

Kellarittomassa rakennuksessa suojaisin paikka löytyy rakennuksen pimeistä, sisätiloista. Ikkunat ja ikkunatien keskimmäisten kerrosten sisäosissa suojaus saattaa sellaisenaan olla kohtalaiten hyvä. Kevyttrakeissa kellaritontomissa taloissa ei useinkaan ole säteilysuojaksi soveltuvaa tilaa.

Säteilyn vaikutukset ovat sitä suuremmat mitä kauemmin ja mitä voimakkaammalle säteilylle ollaan alttiina. Hetkellinen oleskelu säteilyn alaisena ei vielä vahingoita. Ilmiö on verrattavissa auringon valkaisuun: ly-

Kerrostalon kellarissa säteilyn voimakkuus on 1/100 ... 1/200, raskasrakenteisen pientalon kellarissa 1/20 ... 1/30, kevytrakenteisen pientalon kellarissa 1/10 ... 1/15, raskasrakenteisen kerrostalon sisätiloissa 1/10 ... 1/40, raskasrakenteisen pientalon sisätiloissa 1/4 ... 1/7 ja kevytrakenteisen pientalon sisätiloissa noin 1/2 ulkona vallitsevasta säteilyn voimakkuudesta. Väestösuojissa säteilyn voimakkuus on 1/100 ... 1/3 000 ulkona vallitsevasta voimakkuudesta.

hyt auringonotto ei ole haitaksi, mutta pitkä oleskelu auringonpaisteessa polttaa ihoa. Radioaktiivinen säteily kuitenkin vaikut-

taa paljon nopeammin ja pahemmin. Sen vaikutus ulottuu läpi koko kehon.

Säteilyn voimakkuus vähenee jatkuvasti ajan kuluessa. Laskeuma ei siten tee maata pysyvästi elinkelvottomaksi. Aluksi säteily on voimakasta, mutta mitä pitempi aika on kulunut ydinräjähdyksestä sitä heikommin ja hitaammin laskeuman säteily vaikuttaa.

Säteilyn vaikutuksen ensimmäiset oireet ovat väsymys, päänsärky ja pahoinvointi. Jos on oleskeltu liian kauan suojaamattomana voimakkaassa säteilyssä, voi seurauksena olla vakava sairastuminen tai kuolema. Paljaalle iholle päässyt laskeumapöly aiheuttaa ihossa palohaavoja muistuttavia vammoja, ellei pölyä nopeasti poisteta pesemällä tai pyyhkimällä. Heikkokin säteily saattaa suuren ihmismäärään kohdistuvana aiheuttaa perintötauti-
neksen huononemista ja sitä kautta terveydellisiä haittoja tuleville sukupolville.

Laskeutuva pöly saastuttaa pintavedet ja avoimissa astioissa ulkona olevat vedet. Suljetuissa astioissa tai laskeutuvalta pölyltä suojassa olevaan veteen tai ruokatarvikkeisiin ei säteily vaikuta.

Suojautuminen radioaktiiviselta säteilyltä

Radioaktiivisen laskeuman säteilyltä voidaan suojautua. Jos suojautumiseen on ennakkolta varauduttu, on olemassa erittäin hyvät mahdollisuudet selvitä laskeumatilanteesta ilman vahinkoja.

Suurimman vaaran voimakkaan laskeuman alueella aiheuttaa maanpinnalle ja rakennusten katoille laskeutuneesta radioaktiivisesta pölystä lähtevä kehoon ulkopuolelta kohdistuva säteily. Asianmukaisesti suojatun ruuan ja juoman samoin kuin hengitysilman mukana kehoon joutuvan radioaktiivisen pölyn määrä on niin pieni, että siitä aiheutuva vaara on vähäinen.

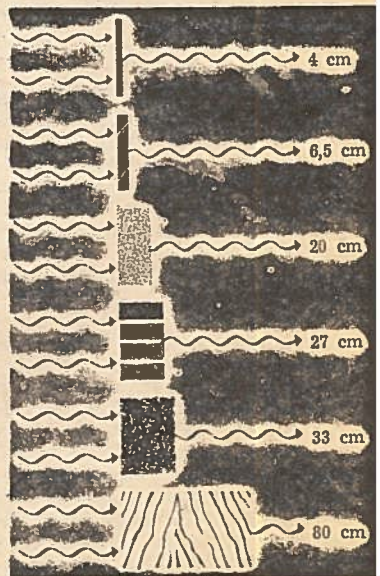
Ulkoapäin tulevalta säteilyltä voidaan suojautua vain oleskelamalla sellaisissa tiloissa, jonne päästäkseen säteily joutuu kulkemaan mahdollisimman raskaiden seinä- tai kattorakenteiden läpi.

Mitkään suojausvälineet eivät pelasta säteilyltä. Säteily etenee valon tapaan pääasiassa suoraviivaisesti, mutta ei täydellisesti pysähdy läpinäkyvättömään seinään kuten valo. Säteily kuitenkin heikkenee aineen läpi kulkiessaan ja sitä enemmän mitä painavampaa ainetta ja mitä paksumpi kerros sen tiellä on.

Säteily heikkenee myös etäisyyden vaikutuksesta. Mitä kauempana säteilevä pölykerros on, sitä pienempi on säteilyn voimakkuus.

Säteilysuoja

Säteilysuojaksi soveltuu mikä tahansa rakennuksen tila, joka antaa riittävästi suojaa radioaktiiviselta säteilyltä. Suoja voi olla myös rakennuksen ulkopuolella. Säteilysuojassa tulee olla tilaa 1,0 ... 1,5 m² henkeä kohti. Liian ahdas tekee oleskelun vaikeaksi,

Säteilyn voimakkuus heikkenee kymmenenteen osaan sen läpäisessä 4 cm lyijyä, 6,5 cm rautaa, 20 cm betonia, 27 cm raskasta tiiltä, 33 cm maata, 50 cm vettä, 80 cm puuta tai tiukkaan poljetta lunta.

1 Pääesikunnassa samoin kuin koulutus ja materiaali yleisen välineistön osalta.

Tehtävien täyttämiseksi tarvittavan sotailajien järjestelmän edellyttämien pölysuojien periaatteissa ennallaan, sillä oloihimme sopivana ja meillä monia erityispiirteitä saaneena se on täyttävä varsin tyydyttävästi tehtävänsä. Minkään järjestelmän kehittämisestä ei kuitenkaan saa unohtaa ja meillä onkin monia kysymyksiä selvitettävänä.

1970-luvulla on kuitenkin otettava ennakkoasiat huomioon varusmiesten lukumäärän syntyvyyden pienenemisestä aiheutuva väheneminen. Vuonna 1980 ikäluokka on vain 37 500 nykyisen 42 000 asemasta ja 1990 enää vain 28 000.

Sisäisistä kysymyksistä, joihin liittyy myös poliittisten päätöksentekijöiden osuus, mainittakoon mm esimiesjärjestelmän kehittäminen eli ns yhtenäispäällystykysmyys.

Asia on hyvinkin laaja ja sitä ratkaistaessa on otettava huomioon, että esimiesjärjestelmän on palveltava sekä rauhan että sodan aikaa, jolloin myös kuvaan tulevat mukaan reserviläisjohtajat. Varsinaiseen sotilaisjohtajaperiaatteeseen eivät ratkaisut saa vaikuttaa.

Varusmieskoulutus on myös joutunut valokeilaan ja keskustelu koulutuksen tehostamisesta on varmasti paikallaan. On vain kaikissa puheenvuoroissa muistettava koulutuksen päämäärä, kouluttaa miehet toimimaan yksikön, joukko-osaston ja yhtymän puitteissa Suomen olosuhteissa, taistelemaan ja tulemaan toimeen kesällä ja talvella.

Tämä unohtetaan liiankin usein, sillä keskustelussa kuuluu korostettavan sanoja vapaa-aika ja viihtyvyys enemmän kuin kunnallisuus ja taistelutaito.

On lisäksi muistettava, että esimerkiksi palvelusajan pituus on vain osa maanpuolustuksen kokonaisjärjestelmää, eikä sitä saa eikä voida ratkaista erillisinä.

Koulutuksen tehostaminen edellyttää toisaalta opetusmenetelmien kehittämistä ja toisaalta harjoitusvälineiden huomattavaa lisäämistä. Tämän lisäksi on kyettävä lisäämään henkilökuntaa mm kertausharjoitusten määrää vastaavasti sekä myös korvaamaan työaikamääräysten

rajoittavat vaikutukset. Tämä edellyttää tietenkin varojen lisäämistä. On myös tutkittava upseerikokelaiden ja aliupseerien palvelusajan loppuvaiheen koulutuksen tehostamista.

Koulutusolosuhteita on 1960-luvulla parannettu rakennettaessa uusia varuskuntia ja leiri- sekä ampuma-alueita. Varuskuntien järjestelyvaihe onkin pääosin jo ohi eikä täysin uusia kasarmialueita tulla 1970-luvulla enää rakentamaan, paitsi Tampereen uudelle lentokentän alueelle TamTnPstoa ja SatLstoa varten.

Eräiden joukkojen ja esikuntien aikaisemmin päätetyt siirrot on kuitenkin vielä suoritettava. Näistä mainittakoon erityisesti KarTR:n siirto Lappeenrannasta Valkealan Vekaranjärvelle, Häm Lston siirto Luonetjärveltä Rovaniemelle ja IlmavE:n siirto Helsingistä Luonetjärvelle.

Sosiaaliselta kannalta on siis merkittävää, ettei ole enää näkyvissä em KarTR:n siirron jälkeen siirtymisiä kaupunkivaruskunnista ns korpilueille. Pään vastoin on tutkittavana rannikkokystien peruskoulutuksen järjestäminen entistä enemmän mantereella tai ns suurilla linnakesaareilla ulkolinnakkeiden asemasta.

Pohjois-Suomen joukkojen vahventaminen on ollut puheena ja tästä todettakoon sodan jälkeinen kehitys eli Lapin JP Sodankylään, PohmITPstoa ja nyt HämLsto Rovaniemelle sekä suunnitella oleva rajavartioston varusmieskoulutuspisteen rakentaminen Ivaloon.

Maavoimien kotimaisista hankinnoista mainittakoon käynnissä olevat suurehkoit kevytasehankinnat ja niihin liittyvät tarvikeet, ratkaisuvaiheissa oleva radiohankinta sekä panssarimiinat. Kaikki nämä jatkuvat 1970-luvulla. Ulkomaisista ostoista on todettava Ruotsista ostettavat pst-aseet sekä NL:sta hankittavat rannikko-, kenttä- ja erityisesti ittykät, panssarivaunut, viestintävälineet sekä pioneerien siltakalustot. Mitään erityisiä uutuuksia ei ole tiedossa, vaikkakin kunkin materiaaliilään kohdalla pyritäänkin uusimpiin malleihin.

1970-luku on ensimmäinen täydellisen moottorinnoittamien vuosikymmen ja tämä edellyttää tietenkin moottoriajoneuvojen lisääntymistä tarvetta. Kotimaisten kuorma-autojen ja traktoreiden lisäksi on ostoja suunnattu myös edelleen NL:oon, josta saadaan maasto-

henkilöautoja sekä erikoismootoriajoneuvoja. Oman erityisryhmän muodostavat lumi- ja keli-rikkoajoneuvot.

Merivoimien alushankinnat ovat olleet lähes keskeytyksissä, sillä vähäisistä määrärahoista johtuen on ollut pakko muodostaa selvä painopiste, joka on ollut tykiveneiden valmistuksen jälkeen maavoimien ohella ilmapuolustuksen hankinnoissa. Kuluvana vuonna tilataan heräteraivaajia 6 kpl, mutta vasta 1970-luvun puolivälissä päästään aloittamaan uusien taistelualuksien hankinnat, joihin on nivellettävä myös rannikkokystien aluksien uusi-missuunnitelmat. Meripuolustuksen osalta on kuitenkin muistettava, että rannikon puolustuksen alalla on tapahtunut varsin huomattava kehitys, joka on nostanut rannikkokystien puolustuskykyä nimenomaan painopistesuunnissa.

Mainittakoon, että virkistyskäyttöön kaivatut Helsingin edustan puolustuslaitoksen saaret ovat mitä tärkein osa pääkaupungin puolustusjärjestelmää.

Mainitsin edellä, että varojen kokonaiskäytön osalta on painopiste ollut ilmapuolustuksessa. Asia on varsin problemaattinen, sillä pienien maan mahdollisuuksien ilmapuolustuksessa tehokkaaseen järjestämiseen ovat heikot. Kun lisäksi kaluston hinnat ovat jatkuvasti noussemassa erityisesti lentokoneiden ja ohjuksien mutta myös tutkakaluston sekä viestivälineiden osalta, on jouduttu vakavasti inventoimaan tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Tällöin joudutaan ottamaan kantaa lähimmän 10 vuoden aikana useisiin suuren luokan kysymyksiin. Sellaisia ovat mm ilmapuolustuksen kokonaisjärjestelyt ja painopiste eri sektoreilla. On selvästi nähtävissä, ettemme kykene parlamentaarisen puolustuskomitean suosittelemilla perushankintavaroilla luomaan sekä koko valtakunnan kattavaa hävittäjätorjuntajärjestelmää että asutuskustusten suojaksi rakennettavaa it-ohjusjärjestelmää. Näiden rinnalle tarvitaan lisäksi joukkojen ja eräiden pistemäisten suojaksi matalatorjunta, jonka kehittäminen on onneksi hyvällä alulla.

Nimenomaan ohjustorjunnan hankintaratkaisu tulee olemaan vaikea kysymys, koska siinä jouduttaisiin lähtemään täysin uuden asejärjestelmän tielle, mikä

nostaa puolustusbudjetin kokonaisvolymia. Hävittäjätorjunta meillä on aina ollut ja nytkin on käytössä Mig-21 koneisiin perustuva järjestelmä näkyvyysolosuhteissa toimimista varten sekä tilattuna Ruotsista jokasään-hävittäjä — Draken järjestelmä. Viimemainittu saadaan operatiiviseen käyttöön kokonaisuutena 1975.

Edellä mainittuihin konetyyppeihin perustuvan ilmavoimien tason säilyttäminen nykyiselläänkin vaatii 1970-luvun loppupuoliskolla uusia ratkaisuja.

Ilmapuolustus tukeutuu tutka-asemien ja johtokeskusten muodostamaan valvonta- ja lennonjohto-organisaatioon, jonka matalaväylätorjuntajärjestelmän uusiminen on aloitettava välittömästi Suomessa kehitetyllä tutkatyyppillä. Rahoitus liittyy puolustuskomitean suosituksiin.

Ilmavoimien puolella on lisäksi ratkaisuvaiheessa kotimaisen alkeiskoulutukseen hankinta ja vuosikymmenen lopulla tulee ratkaistavaksi nykyisen suihkuharjoituskonseen Fouga-Magisterin seuraaja. Kun tähän vielä lisäämme helikopterien jatkohankinnat sekä konekantamme veteraanien kuljetuskone DC-3:n seuraajan valinnan, huomaamme miten pitkittäjätyksen suunnittelua riittää ilmapuolustuksen alalla yllin kyllin. Valitettavasti on vielä muistutettava mieleen, että ilmailuvälineet maksavat vuosi vuodelta yhä enemmän ja enemmän. Toisaalta ei ole olemassa mahdollisuutta, että luopuisimme ilmapuolustuksestamme yhtä vähän kuin meripuolustuksesta. Se olisi itsenäisen puolustuspolitiikan auttamaton loppu, sillä järjestelmien uudelleen rakentaminen ei ole sitten enää mahdollista.

Puolustuslaitoksen hankintoja ei voida tarkastella irrallaan valtiontalouden kehitysnäkymistä; maksutaseen, kansantulon kasvun ja työllisyyden vaihtelusta. Materiaalisten kehitystavoitteiden edellyttämä vähäinen puolustusmäärärahojen nousu ei kuitenkaan vaaranna valtiontalouden kehitystä. Ulkomaisista hankinnoista huomattava osa kuuluu maksutasetta rasittamattoman bilateraali-kaupan piiriin. Kotimaahan suuntautuvien hankintojen osuus on hyvässä nousussa ja samansuuntainen kehitys tulee jatkumaan mm tuotekehittelyn ja lisensivalmistuksen vauhditta-

mana. Puolustuslaitoksen hankinnoilla on merkitystä paitsi kotimaisen teollisuuden työllistäjänä sinänsä myös alue- ja teollisuuspolitiikassa mielessä. Useat hankintakohteet sopivat kehitysalueilla valmistettaviksi ja pitkien hankintasuojien puitteissa voidaan toimitukset teollisuuslaitoksissa sovittava muun tilauskunnan vaihteluiden mukaisesti. Tuotekehittely ja korkeita laatuvaatimuksia edellyttävät puolustuslaitoksen hankinnat lisäävät merkittävästi teollisuuden kilpailukykyä.

Kuten edellä esitetty katsaus osoittaa, 1970-luvun puolustuspoliittiset tavoitteet eivät sisällä mitään dramaattista. Ne ovat vain johdonmukaisena jatkona puolustuslaitoksessa tälläkin hetkellä tapahtuvalla vireällä kehitystyölle. Tämä tavoitteiden sovinaisuus ei kuitenkaan merkitse, etteivät muunkinlaisia vaihtoehtoja olisi punnittu. Perusratkaisujen osalta valinnan vapaus on kuitenkin varsin vähäinen, kuten edellä esitetystä toivoakseni on ilmennyt, sillä erillisratkaisuihin ei voida mennä kokonaisuutta rikkomatta.

Esitettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää määrätietoista ponnistelua ja voimakasta kehityshakuisuutta otetta puolustuslaitoksen omassa piirissä sekä maanpuolustuksen tarpeiden ymmärtämistä määrärahoista päättävissä valtioelimeissä.

Hyvään kokonaistulokseen pääsemiseen edellyttää myös väestönsuojelun sekä henkisen, hallinnollisen ja taloudellisen maanpuolustuksen sektoreilla vastavasti tapahtuvaa kehitystä. Jotta maanpuolustuksemme kokonais-tavoitteet 1970-luvulla voitaisiin saavuttaa, tarvitaan ennen muuta koko kansan, sen kaikkien piirien ei vähiten reserviläisjärjestöjen, tuki tälle turvallisuutemme toiselle perustekijälle.

Lopuksi haluaisin vielä kerran korostaa, että ne puolustuspoliittiset ratkaisut, mitä me teemme tänään, pääsevät vaikuttamaan vasta 5—10 vuoden kuluttua ja — vaikuttavat 20—30 vuotta eteenpäin. Tämä on asia, joka jokaisen päätöksentekijän on muistettava. Tämän päivän päätökset eivät ole tämän eikä huomisen päivän tilannetta varten, ne ovat ylihuomista varten. Tässä eräs syy, joka pakottaa tarkoin punnitsemaan jokaista ratkaisua ja sen seurauksia.

liian suuri suoja taas on vaikea kunnostaa.

Ovet ja ikkunat sekä kevyet ulkoseinät osat muodostavat suojauksessa heikon kohdan, jossa säteily pääsee lähes esteettä sisään. Korkealla sijaitsevat pienet ikkunat heikentävät suojausta vähemmän. Säteilysuojaksi valitusta tilasta ei saa olla missään suunnassa suoraa näkyvyyttä ovien ja ikkunoiden tai keveiden seinien läpi maanpintaan tai muualle, mihin radioaktiivisen pöly kerääntyy.

Raskasrakenteiset seinät, palomuurit, uuni- ja takkarakennelmat sekä muut rakennuksen painavat osat parantavat suojausta läheisyydessään. Keveillä seinillä ei ole juuri minkäänlaista vaikutusta. Suojaus on huono lähellä rakennuksen keveitä ulkosieniä ulko-ovia ja ikkunoita.

Säteilysuojauksen parantaminen

Rakennuksen antamaa suojausta voidaan parantaa lisäämällä säteilysuojaksi valitun tilan seinien ja katon painoa ja täyttämällä niissä olevat aukot. Tähän voidaan käyttää betonikappaleita, tiliä, hiekkaa, paksuja kirjaita, lehtipinoja, sementti- ja apulantasäkkejä, hiekkasäkkejä tai yleensä materiaalia, josta voidaan aikaansaada painava kerros suojatilan ja ulkoilman välille.

Jos rakennus on kevytrakenteinen eikä siinä ole minkäänlaista kellaria, johtaa suojauksen parantaminen riittäväksi yleensä suuriin vaikeuksiin. Tällöin säteilysuoja on yritettävä löytää rakennuksen ulkopuolelta. Esim. maakellari on hyvä säteilysuoja, kun se varustetaan asianmukaisesti.

Myös kivinavettaan voidaan usein kunnostaa käyttökelpoinen säteilysuoja. Joskus voidaan turvautua naapuritalon kellarista löytyviin, yhteistoiminn kunnostettaviin suojatiloihin.

Kun säteilysuojatilan ja ulkoilman välissä on kaikilla puolilla yhteensä 25...30 cm:n paksuudelta betonia tai painoltaan vastaava kerros muuta ainetta, voidaan suojausta jo pitää kohtalaiten hyvänä. Suojan yläpuolelle tarvitaan noin 15 cm:n paksuudelta hiekkaa tai painoltaan vastaava kerros muuta ainetta, jolle suojan päällä ole useita betonisia välipohjia tai kattokerroksia.

Kerrostalojen keskikerroksissa saavutetaan kohtalaiten hyvä suojaus, jos maanpinnalla tulevan säteilyn tiellä on ainakin kaikkien ikkunoiden ja keveiden ulkoseinän osien edessä vähintään yksi raskas sisäseinä tai jos näille kohdin tehdään vastaavan painoinen suoja seinämä.

Kellarin ulkoseinässä suojan lähellä olevat aukot on tukittava seinän painoa vastaaviksi ja maanpinnan yläpuolinen seinäosa peitettävä suojan kohdalta maavallilla tai vähintään 70 cm:n paksuisella tiukkaan poljetulla lumivallilla.

Maakellari antaa erittäin hyvän suojauksen, kun sen päällä on 50...60 cm:n paksuinen maakerros. Kellarin katto on tuettava huolellisesti. Ulos johtava käytävä on myös peitettävä maalla ja siihen tehtävä ainakin yksi 90 asteen mutka, jotta säteily ei pääse suoraan sisään.

Asumista haittaavia vahvistuksia ei tarvitse tehdä rauhan aikana. Riittää, kun ne suunnitellaan etukäteen ja huolehditaan siitä, että vahvistusmateriaali on tarpeen tullen helposti saatavissa.

Säteilysuojan ilmanvaihto ja varusteet

Säteilysuojaan on järjestettävä riittävä ilmanvaihto niin, että suojaassa voidaan oleskella yhtäjaksoisesti ainakin parin vuorokauden ajan. Pienen suojan ilmanvaihto voidaan järjestää rakennuksen poistohormien avulla. Yksi hormi riittää 4...5 henkeä varten. Raitis ilma otetaan suojaan viereisistä huonetoista tai ulkoa noin metrin korkeudelta maanpinnan yläpuolelta. Rakennuksen sisä-ovet on syytä pitää auki suojaautumisen aikana.

Suurehkoissa tai rakennuksen ulkopuolella tehdyssä säteilysuojassa ilmanvaihto on pyrittävä järjestämään koneelliseksi erittävän säteilysuojapuhaltimen tai -palkeen avulla.

Radioaktiivisen pölyn laskeutumisen ajaksi ilmanvaihtokanavat suljetaan, jottei pölyä tarpeettomasti imetä rakennuksen sisälle ja säteilysuojaan. Ilmanvaihtokanavat avataan vasta, kun olo suojaassa käy tukalaksi.

Säteilysuojaan on varattava elintarvikkeiden ja juomaveden lisäksi tarpeelliset kalusteet, vuodevaatteet, peseytymisvälineet, käymäläasiat desinfiomisainei-

neen, jätteenä, ensiaputarvikkeet, ajanvietevälineet sekä valaistusvälineet ja patteriradio.

Maakellarisuojassa on lämmin vaatetus tarpeen, mikäli suojaa ei voida lämmittää esim. kamiinalla.

Rakennuksen tiivistäminen

Ennen säteilysuojaan menoa suljetaan rakennuksen ulko-ovet ja ikkunat, jottei radioaktiivinen pöly pääse tunkeutumaan sisälle. Mikäli aikaa jää, suurimmat raot on hyvä tukkia.

Säteilysuojan ja rakennuksen muiden sisätilojen välisiä ovia ja seinä ei tiivistä.

Kotieläinten suojaaminen

Kotieläinten suojauksen parantamiseen on syytä ryhtyä vain, jos ihmisten suojaamiseksi on jo tehty kaikki mahdollinen. Tärkeintä on saada karja sisälle ennen laskeuman tuloa. Karjarekennus sellaisenaan, varsinkin raskas kivinavetta antaa kotieläimille kohtalaiten suojan.

Karjalle on annettava eteen parin vuorokauden tarve rehua ja vettä, koska karja voi olla pakko jättää joksikin aikaa kokonaan väille hoitoa.

Elintarvikkeiden ja veden suojaaminen

Ruokatarvikkeet ja juomavesi varastoidaan rakennuksen sisälle niin, ettei radioaktiivinen pöly pääse niiden joukkoon. Tiiviissä astioissa ja purkeissa olevat tai muovikalvoon käärityt elintarvikkeet ovat pölyltä hyvin suojassa. Myös tiiviit jääkaapit ja pakastesäiliöt ovat turvallisissa varastopalkkoissa. Ruokatarvikkeisiin tai veteen suojuksen läpi osuva säteily ei niistä vahingoita eikä tee niitä radioaktiivisiksi.

Elintarvikkeita ja vettä on varattava ainakin kahdeksi viikoksi. Säteilysuojaan viedään kuitenkin vain 2...3 vuorokauden tarve vettä ja sellaisenaan käyttövalmiita elintarvikkeita.

Karjan rehut ja juottovesi siirretään sisälle ja mahdollisuuksien mukaan peitetään suojapeitteillä. Kaivot peitetään niin, ettei laskeutuva pöly ja pintavesi pääse niistä saastuttamaan. Pohjavedet ovat hyvin suojassa radioaktiiviselta pölyltä.

Kasvavan sadon suojaamiseksi ei voida ryhtyä erityisiin toimenpiteisiin, jollei sato ole korjattavissa pois. Laskeuman saastuttaman sadon korjaamisesta ja käytöstä antavat viranomaiset ohjeita erikseen.

Käyttäytyminen laskeuman aikana

Radioaktiivisen laskeuman tullessa on 2...3 ensimmäistä vuorokautta pysyttävä jatkuvasti säteilysuojassa. Myöhemmin suojasta voidaan ajoittain poistua noudattaen viranomaisten antamia ohjeita. Elämä keskitetään kuitenkin edelleen suojaan ja asuinhuoneisiin. Ulkona viipymistä vältetään.

Parin kolmen viikon kuluttua voidaan vähitellen palata yhä normaaliin elämään välttämättä nauttien edelleen tarpeetonta ulkona oleskelua. Ulkotöiden aloittamisen ja elintarvikkeiden sekä juomaveden käytön suhteen noudatetaan viranomaisten neuvoja ja ohjeita. Radioaktiivisen laskeuman aikana on jatkuvasti seurattava radiosta annettavia ohjeita.

Jos säteilyvaara yllättää

Yllättävässäkin säteilyvaaratilanteessa jää suurimmassa osassa laskeuma-alueelta muutama tunti aikaa ydinräjähdysten jälkeen, ennen kuin radioaktiivinen pölypilvi sinne ennättää. On siis aikaa rauhalliseen ja harkittuun toimintaan mutta ei viivyttelyyn. Tärkeää on jatkuvasti seurata radiosta annettavia ohjeita.

Jos säteilysuojaus on ennakolta valmisteltu, aika riittää hyvin suojauksen viimeistelyyn sekä suojaan menoon sitten, kun kehoitus siihen annetaan.

Jos säteilysuojauksen valmistelut ovat jääneet tekemättä, on aika käytettävä perheen suojaamiseen niin hyvin kuin mahdollista. Heikoltakin tuntuva suojaus saatua pelastaa hengen. Ensiksi on varattava ainakin 2...3 vuorokauden tarve ruokatarvikkeita ja vettä sekä harkittava, mistä löytyy säteilyltä parhaiten suojaa antava valmis tila. Useimmiten tämä tila on oman tai naapuritalon kellarissa tai talon ulkopuolella olevassa maakellarissa. Suojatilasta ulos johtavat ovi- ja ikkuna-aukot on vielä peitettävä maavallilla tai vaikkapa halkopinnalla. Muihin vahvistustoimenpiteisiin ei ehkä jää aikaa.

Jos kellaria ei löydy, suojaa on haettava talon keskiosista paina-

Puolustusvoimain lippujuhlapäivän ylennyssatoa

Tasavallan presidentin sotilaskäskyllä on 4. 6. 1972 ylennetty reservissä seuraavat Pohjois-Karjalan reservinupseerit:

Yliluutnantiksi: luutnantit Yrjö Kaarle Henrik Aatamila, Eino Olavi Erovaara, Matti Juhani Hassinen, Eero Juhani Hyvärinen, Aarno Emil Alarik Jaila, Matti Kullervo Kuokkanen, Hannu Ilmari Kurkinen, Hermes Johannes Kyyrönen, Jukka Ismo Laakko, Kauko Kalervo Pelkonen, Onni Aulis Peltola, Pentti Sakari Penttilä, Aarno Tapio Pihlatie, Esko Arvo Raasio, Vilho Sotikoff, Esko Viljo Ensio Tanskanen, Kosti Mikko Juhana Tuhkanen.

Luutnantiksi: vänrikki Keijo Antti Ensio Asikainen, Eero Antero Hakapää, Matti Aatami Koponen, Viljo Aulis Laitinen, Unto Kaarlo Uolevi Männistö, Jouko Armas Nuutinen, Heikki Antero Pulkkinen, Eero Antero Rauhamäki, Urpo Kalervo Saastamoinen, Hannu Kalevi Siikala, Seppo Juhani Taskinen.

Lääkintäluutnantiksi: vänrikki Matti Juha Tapani Jakobson. Joensuun sotilaspäämajassa on 4. 6. 1972 ylennetty seuraavat reservin aliupseerit ja miehistöön kuuluvat:

Ylikersantiksi: kersantit Häyrynen Yrjö Väinö Johannes, Ihtasu Markku Olavi, Myller Veijo Heikki, Palviainen Kalevi, Puumalainen Sakari Ensio, Rätty Eino Viljam.

Kersantiksi: alikersantit Aspelund Jussi Antero, Hokkinen Paavo Sakari, Hukka Aulis, Hukka Matti Einar, Huttunen Eino Jalmar, Iittiläinen Matti Ensio, Jokela Pentti Antero, Jääskeläinen Erkki Aulis, Kareinen Reino Antero, Karvonen Osmo Ensio, Kinnunen Reino Henrik, Kivimäki Teuvo Mikko Juhani, Kontkanen Väinö Sakari, Korhonen Veijo, Koskimies Ville Kustaa Edvard, Kuronen Aulis Ilmari, Kähkönen Tauno, Kärkkäinen Jouko Olavi, Laakkonen Väinö Pertti, Laitinen Jaakko Tapani, Luukkainen Kauko Olavi, Luukkainen Heikki Juhani, Martikainen-Reijo Tapio, Mononen Aarne, Nenonen Veijo Yrjö Kalevi, Nurmela Erkki Antero, Nyman Pekka Juhani, Olli Raimo Juhani, Pakarinen Kauko Olavi, Pantio Pentti Reijo Kalevi,

Pelkonen Keijo Kalervo, Pirhonen Kauko Johannes, Puumalainen Kari Juhani, Raassina Pentti Kalevi, Rautiainen Aapo Juhani, Rieppo Jouko Antero, Ryyänen Seppo Oskari, Rätty Alpo Ilmari, Röpelin Rauno Kalevi, Siitonen Jaakko, Simanainen Eino Tapani, Suvivuo Matti Juhani, Säämänen Matti Jussi Olavi, Tanskanen Oiva Antero, Taskinen Sauli Antero Johannes, Teppana Väinö Taisto Kaarlo, Tikka Erkki Kalervo, Tupala Eero Edvard, Turunen Matti Ilmari, Varis Urpo Matti Juhani, Väistö Unto Ilmari, Yrjölä Eero Antero.

Alikersantiksi: korpraalit Hietala Matti Ilmari, Hyvärinen Pentti Paavo, Immonen Matti Juhani, Jaatinen Unto Kalevi, Karvonen Matti Ensio, Martikainen Risto Tapio, Pakarinen Jouko Ilmari Antero, Salminen Teuvo Johannes, Vottonen Onni Kalevi.

Korpraaliksi: Eronen Matti Tarmo, Eronen Pentti Paavali Eino, Hassinen Matti Juhani, Hoffren Pertti Uno, Huotari Taisto Viljo, Immonen Juhani, Jaakkonen Ossi, Juvonen Soini Matti Kalevi, Kananen Veli Matti Taavetti, Karppinen Erkki Ensio, Karppinen Reino, Kettunen Jorma Antero, Korhonen Alpo Erkki, Kuittinen Pentti Ilmari, Kuosmanen Erkki Mikael, Kuosmanen Tero Aulis, Kykkänen Niilo Alpo Antero, Kärnä Valto Verner, Leino Arvo Veijo Juhani, Löfönen Keijo Mikael, Muikku Seppo Edvard, Mustonen Pertti Uolevi, Myller Aatos Kalevi, Numminen Osmo Tapio, Nygren Kalevi Ensio, Parkkinen Heikki Sakari, Parviainen Oiva Ilmari, Peltonen Kauko Eino Johannes, Pihlapuro Kari Pekka, Piironen Eelis Petter, Pippola Aulis Tapani, Pirhonen Eino Juhani, Pouta Ossi Veli, Puhakka Heikki Juhani, Puhakka Veijo Kalervo, Pulkkinen Olavi, Pääkkönen Kaarlo Heikki, Uanto Olavi, Puumalainen Pentti Raassina Aaro Pekka, Rauvanto Rauli Untamo, Riikonen Hannu Antero, Silvennoinen Otto Ilmari, Sykkö Seppo Ensio, Tahvanainen Veli Urmas, Tsutsunen Reino, Turunen Heikki Ilmari, Turunen Kyösti Vihtori, Ulgren Unto Kalevi, Varonen Ilkka Pekka, Voutilainen Mikko Olavi, Väänänen Esa Aarne.

RAuL:n järjestösihteeri vaihtuu

Liiton monivuotinen järjestösihteeri, ylikersantti Matti Hyvönen eroaa tehtävästään toukokuun päättyessä, jätään kuitenkin toistaiseksi hoitamaan taloudenhoitajan tehtäviä.

Matti Hyvönen tuli liiton palvelukseen järjestösihteeriksi ja taloudenhoitajaksi 1. päivänä huhtikuuta 1960. Liittomme toiminta olikin hänelle täysin tuttua, sillä jo liittomme perustamisesta — 17. 4. -55 — lähtien hän oli ollut liiton hallituksen jäsen ja sen sihteeri.

Toivomme Matille viihtyisiä päiviä »aktiiviuran» päättyessä.

Liiton uusi järjestösihteeri, kersantti res Pentti Karhu otti vastaan uuden tehtävänsä 1. päivänsä kesäkuuta.

Kersantti Karhu on aikaisemmin toiminut mm. yksityisenä yrittäjänä sekä Kirjatilauks Oy:n ja Ask Oyj:n palveluksessa ja on koulutukseltaan merkonomi. Suoritettuaan varusmiespalveluksensa Uudenmaan Rakuunapataljoonassa 15. 10. -61—9. 9. -62 hän palveli vuoden verran lääkintäkersanttina Riihimäen varuskuntasairaalaissa. Makkolan Urheilijat ry:n sihteerinä hän oli ennen varusmiesaikansa vuosina 1958—1961.

Toivotamme kersantti Karhun tervetulleeksi vapaaehtoisen maanpuolustustyön pariin.

SUOMI-ARPAJAISET 1972

Hyvät reserviupseeri- ja reservialiupeeriveljet. Suomi-arpajaiset toimeenpannaan ajalla 1. 8.—31. 10. 1972. Kun vapaaehtoinen maanpuolustustyö edelleenkin tarvitsee toiminnalleen runsaasti varoja, joiden hankkimisessa Suomi-arpajaiset ovat joka vuosi tuoneet hyvän tuloksen, olisi erittäin toivottavaa, että jokainen meistä tekisi oman osansa tämän yhteisen asian hyväksi.

Suomi-arpajaisten tuotto on ollut vuosittain 80 000—100 000 mk, josta jaetaan 60 % yhdistyksille, 16 % piireille ja 24 % jää myyntipalkintoihin ja rahana liitoille. Tuotto pysyy pienenä, jos myynti jää alle 65 %. Monissa muissa järjestöissä on myynti noussut säännöllisesti yli 70 %, jolloin tuotto alkaa kasvaa jyrkemmin. Arpajaisia ei ole tarkoitettu pakkomyyntiksi jäsenille, vaan yleisömyyntiksi. Parhaat tulokset on tähän saakka kuitenkin tuottanut »kirjelinja», johon on liittynyt muutaman ulkomyyntipisteen järjestäminen alueille, joissa yleisö liikkuu vapaa-aikanaan.

Suomi-arpajaisia on arvosteltu eikä aina ilman aihetta, koska tuotto voisi olla samalla vaivalta kaksinkertainenkin, jos jokainen meistä haluaisi myydä tai edesauttaa myyntiä, ennen kaikkea yleisömyyntiä.

Pelko siitä, että MPT kuluttaisi saamansa rahat omiin tarkoituksiinsa, on aiheuton. Mm vuonna 1971 se jakoi rahaa liitoille,

vimpien rakennusosien suojasta. Huonekaluista ja irroitetuista ovista voidaan rakentaa hätäsuojaksi ahdas koppi, jonka ympärille kasataan kaikki löytyvä painava tavara kuten tallet, hiekkala täytetyt laatikot, kirjat ja lehtipinot, vesitynnyrit yms. Jokainen kilo ainetta pysäyttää osan säteilystä. Vedellä täytetty ja muovikalvolla peitetty kylpyamme on säteilysuojus, joka hätätilassa toimii myös vesivarastona.

piireille ja yhdistyksille enmmän kuin se sai lahjoituksina. »Reserviläisen» tilausmaksuina ja arpajaisten tuottona. Myöskään Arpajaisyhdistys ei kulu arparahoja enempää kuin laki ja arpaajalupa edellyttävät. Kaikki on siitä kiinni, että myyntiprosentti pysyy alhaisena. Mitään jyrkkää järjestelmämuutosta ei nyt voida toteuttaa. Ainakin ensin olisi selvitettävä, millä muulla keinolla arpajaisten tuottoa vastaava, n. 100 000 mk vuodessa voisi tulla saatu, kun samanaikaisesti on kyettävä vähintään peittämään noin 10 %:n vuosivahdilla kasvava kustannustason nousu. Järjestelmä tutkitaan niin perusteellisesti kuin mahdollista, mutta vuoden 1972 Suomi-arpajaiset on vielä järjestettävä periaatteessa entiseen tapaan, painopiste yleisömyyntiin lisäämisessä. Kun Arpajaisyhdistys lähettää arpoja yhdistyksille myyntiä varten joko kirjelmätyksinä yhdistysten lähettämien jäsenluetteloiden mukaan tai pakettina 10 arpaa/jäsen, toivomme jokaisen osallistuvan myyntitehtävään siinä mielessä, että lopputulos olisi meille kaikille erittäin myönteinen.

Arpajaisten voittoluettelossa on palkintoja yhteensä 49 436 kpl, joista mainittakoon mm 1 kpl henkilöauto Fiat 127 tai kesämökki puosat, 1 kpl henkilöauto Fiat 600 tai moottorivene moottoreineen, 1 kpl väritelevisio Salora tai lumikelkka Lynx, 1 kpl stereoradio tai autom. ompelukone, 2 kpl kaitafilmiakamera tai nahkainen lepotuoli, 5 kpl radioita Blaupunkt Napoli jne.

Arpajaisyhdistyksen maksamien myyntipalkkioiden ja -palkintojen lisäksi MPT järjestää vuoden 1971 tapaan myyntikiilpalun yhdistysten ja piirien sarjoissa.

Yhdistysten sarjat: yli 150, 60—150 ja enintään 60 jäsentä. Kaikissa sarjoissa on viisi palkintoa: 500, 400, 300, 200 ja 100

Piirien sarjat, RAuL:n piirit ja

RUL:n piirit. Kumpaisessakin sarjassa on kolme palkintoa: 300, 200 ja 100 mk.

Tuloksia laskettaessa 100 %:n tulos edellyttää myyntiä 10 arpaa/jäsen.

MPT:n jakamien myyntipalkintojen määrää ei voida tästä enää lisätä, koska se hyvin vaihtelee vaikuttaa ns. myynnin voitto-osuuksien pennimäärään. Ko. voitto-osuudet ovat vaihdelleet 14—18 penniä/tilitetty arpa tuotosta riippuen. Vuoden 1971 tuotto jäi yleiskustannusten noususta, pienehköstä myyntiprosentista yms. syystä johtuen tarpeettoman pieneksi.

Reserviläisyhdistysten toimihenkilöt ja jäsenistö: Suomi-arpajien myynnin onnistuminen ja varojen saanti vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön riippuu meistä kaikista. Hyvin organisoidut myyntitehtävät tuottavat varmasti parhaan tuloksen. Osallistu arpojen myyntiin. Älä nurise vaikeuksista, vaan tule mukaan varojen hankintaan!

OIKAISU

Lehtemme edellisessä numerossa oli RAuL:n hopeisella ansiolevykkeellä palkittujen Pohjois-Karjalan reservinupseerien luetteloon pujahtanut painovirhe: Enon Reservialiupeerit ry:stä sai em levykkeen kers Kauko Heikura eikä Kauko Keronen.

KILPAILUKUTSU

Pohjois-Karjalan reserviupseeri- ja aliupseeripiirien maastomestaruuskilpailut järjestetään Onttolassa sunnuntaina elokuun 20. päivänä 1972 klo 9.00 alkaen.

Kilpailulajit ovat:

- maastoammunta, johon saavat osallistua myös ne, jotka eivät osallistu muihin maastokilpailun osalajeihin, kilpailu suoritetaan yhtenä sarjana sekä upseereilla että aliupseereilla,
- kartanluku ja suunnistus.

Kilpailusarjat kartanluvussa ja suunnistuksessa ovat

- M 1-sarja, suunnistumatka 7—8 km
- M 2-, M 35-, M 45- ja harrastelijasarjat, suunnistumatka 5—6 km.

Joukkuekilpailussa lasketaan 3 parhaan kilpailijan yhteistulos, joista yhden on oltava M 1 sarjan kilpailijan tulos. Maastoammunta suoritetaan vapaavalintaisella pistoolilla (1 pist revolveri ja 22 cal pist). Niskalenkin ja kahden kädän käyttö on sallittu.

Osanottoilmoitukset on lähetettävä kirjallisina osoitteella: Jorma Reijonen, Saukonkatu 3, 80 200 Joensuu 20, puh. 31 193 Ilmoittautumisten on oltava perillä viimeistään 10. 8. 1972.

Osanottomaksu 5,—/kilpailija on maksettava 15. 8. 1972 mennessä postisiirtotilille Ku 5602 81-4. Jälki-ilmoittautumisia ei hyväksytä.

TERVETULOA ONTTOLAAN

Joensuun Reserviupseerit ry.

Joensuun Seudun Reservialupseerit ry.

KILPAILUKUTSU

Pohjois-Karjalan reserviupseeripiirien sotilaskolmiottelukilpailut järjestetään Nurmeksessa lauantaina 29. 7. 1972 klo 10.00 alkaen. Kilpailun osallistujat ovat 200 m:n vapaauinti, pistoolikuvioammunta 20 ls ja 3 km:n maastokuksu.

Sarjat ovat:

- upseerit yleinen ja ikämiehet
- aliupseerit yleinen ja ikämiehet

Kilpailut alkavat 29. 7. ja klo 10.00 200 m:n vapaauinnilla ja kilpailijoiden on ilmoittauduttava Nurmeksessä kauppalan uimalassa 1/2 tuntia ennen kilpailun alkua.

Yhdistykset lähettävät kirjalliset osanottoilmoitukset 28. 7. 1972 mennessä osoitteella: vnr Are Pykkänen, Kirkkokatu 12 A 14, 75 500 Nurmeks, puh. 751. Ilmoituksessa on mainittava kilpailijan arvo ja nimi, sarja ja yhdistys. Jälki-ilmoittautumiset 1/2 tuntia ennen kilpailun alkua kilpailupaikalla. Osanottomaksu on 5,—/kilpailija ja se peritään ilmoittautumisen yhteydessä.

TERVETULOA NURMEKSEEN

Nurmeksessä Reserviupseerit ry.

Nurmeksessä Seudun Reservialupseerit ry.

RESERVILÄISET KANNATTAKAA TYÖMME TUKIJOITA

Karjalainen Kauppa-Aitta
ARVI A. LALLUKKA
Kauppakulma, puh. 23 056

RAUMA-REPOLA Oy

NURMEKSEN KAUPPA-OSAKEYHTIÖ

ENON KIRJA, PAPERI JA KEMIKALIO
Kaltimo — Puh. Eno 69

LEHTITOIMISTO ESKO TIAINEN
Kalevankatu 34 D 33
80 120 Joensuu 12, puh. 24 842

Lehtitilaukset kauttamme joustavasti.

JOENSUUN AUTOHAJOTTAMO
K. Tikkinen & Kumpp.
puh. 80 202 ja 80 177

AKKUHUOLTO
E. SINKKONEN
Joensuu Niskakatu 9, puh. 22 616

Ruoka- ja sekatarvikauppa
SEPPÖ MAKKONEN
ONTTOLA, puh. 80 145

KELLOLIKE PEHKONEN
KALTIMO, puh. 76 114

ENON APTEEKKI

ENON TALOUSKAUPPA
KALTIMO

Turvallisuus tavaksi ampumatilaisuuksissa

Lehtemme edellisessä numerossa käsiteltiin »Reserviläisen ampumapäivän» järjestämistä ja siinä yhteydessä todettiin, että turvallisuusnäkökohdat ampumaradalla ovat ensiarvoisen tärkeitä varsinkin silloin, kun ampumaradalla on mukana aseiden käsittelyyn totuttomia henkilöitä. Tämä sama huomio pätee kuitenkin meihin kaikkiin ammunnan harrastajiin ja aseiden käsittelijöihin. — On nimittäin valittavaan todettava, että niin liittojen kuin piirienkin eri kilpailuissa aseiden käsittelytaito ja -kuri ovat huomattavasti heikentyneet. On vain ollut niin hyvää onnea, ettei kuolemantapauksia ole sattunut.

Tämä on asia, johon on pikaisesti saatava muutos!

Aseenkäsitteilykuri on pikaisesti saatava kohoamaan, ennen kuin sattuu sellaista, joka vaatii uhreja ja voi jopa vaikeuttaa ampumatoimintaamme. Ensimmäiseksi huomio kiinnittyy tietysti kilpailujen toimitsijoihin, jotka toimenpiteillään voivat huomattavasti vaikuttaa asiaan. Toimitsijoita varten laaditut selvät ohjeet ja ennen kilpailuja suoritettu toimitsijakoulutus taakaavat sen, että toiminta ampumapaikoilla saadaan pysymään oikeilla raiteilla. Esimerkiksi aseiden punnituksessa vain ja ainoastaan toimitsija suorittaa aseiden liipaisimen vetojännitteen

punnitsemisen, eikä sitä saa hätätilassakaan tehdä kilpailija itse. Sellaista hätätilannetta ei tunneta, jossa se olisi sallittu kilpailijoille. Ja ennen kaikkea: toimitsijan velvollisuus on tarkastaa aseen punnitusta sen vuoksi, ettei vahingossakaan liipaisin olisi jäänyt aseeseen ja että patruunapesä on varmasti tyhjä. Toisaalta kilpailijankin on huolehdittava siitä, että hän ei työntä lipasta aseeseen tai lataa asetta ennen kuin siihen on kilpailun johtajan taholta annettu käsky.

Toimitsijoiden on oltava huolellisia tehtävissään ja kilpailujen johtajan vastuuta toimitsijoiden kouluttamisessa ei voi olla korostamatta. Samoin kuin aseiden punnituksessa on myös esim. maastoammunnan suoritusta valvottava niin, että kaikki tapahtuu todella sääntöjen mukaisesti ja noudattaen niitä määräyksiä, jotka kullakin suorituspaikalla on katsottu tarpeelliseksi turvallisuutta silmälläpitäen.

Kilpailujen johtajan on valvottava, että toimitsijat vastaavat tekemistään ja tarpeen tullen on toimitsijoita oikaistava virhesuorituksista tai laiminlyönnistä määräysten suhteen. On huomattavasti parempi, että joku toimitsija katkeroituu oikeamisesta kuin se, että joutuisimme onnettomuustilanteeseen, jossa joku haavoittuu vaikeasti tai pahimassa tapauksessa menettää henkensä. Vain tiukka kuri ja itsekuri järjestäjien keskuudessa vaikuttavat asiaan ratkaisevasti. Kun on kysymys ampuma-aseista, ei rikkomuksista kilpailusääntöjä vastaan voida millään perustella katsoa sormien läpi. Jos joku kilpailija toimii aseensa kanssa annettujen ohjeiden vastaisesti, on hänet heti suljettava pois kilpailusta ilman mitään selityksiä. Kilpailijankin on tunnettava vastuunsa eikä selityksiä »kuumuudesta» tai »jännityksestä» voida pitää hyväksyttävänä kun on kysymys ihmishengestä. Jos joku kilpailija on niin huonohormoinen, ettei hän jännittyneisyytensä takia pysty noudattamaan annettuja ohjeita, on todella parempi, ettei hän osallistu lainkaan kilpailuihin.

Ampuma-aseen käsittelystä on RAUL:n taholla jo otettu selvä kanta, sillä liitto on piireille 23. 5. 1972 lähettämässään kirjelmässä antanut seuraavan sisältöisen määräyksen: »Esiintullessa syystä on RAUL:n Urheiluvaliokunta tehnyt päätöksen, jonka ResUL:n hallitus on hyväksynyt, että aseentarkastuksen turvallisuuteen kilpailujen alkaessa on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota. Ase on esitettävä tarkastettavaksi siten, että pistoolista liipaisin on poistettu ja lukko avoina. Soveltuvien kohdoin tämä määräys koskee myös kivääreitä. Kilpailukäskystä on tarpeeksi selvästi ilmoitettava asiasta ja samalla todettava, että mikäli käsky ei noudateta, se aiheuttaa kilpailuista sulkemisen. Sulke- mismääräyksen on oltava ehdoton. Aseentarkastus on suoritettava seläisessä paikassa, että sivullisten kohdistuva mahdollinen vahingonvaara poistuu.»

Em ohje pätee kaikissa kilpailuissa ja kaikkien yhdistyksien kannattaa ottaa tämä ohje huomioon omia kilpailuja järjestäessään. Kun tämä saatetaan jokaisessa kilpailutilaisuudessa osanottajien tietoon, on varmaa, että aseiden käsittelykuri paranee huomattavasti ja kilpailutilaisuudet saadaan entistä turvallisemmiksi.

Piirien ampumamestaruudet ratkottu

Piirien ampumamestaruuskilpailut järjestettiin Onttolan ampumaradalla 28. 5. 1972 ja Kontiorannan ampumaradalla 10. 6. 1972. Kilpailujen järjestelyissä oli mukana molemmat varuskunnat. Kilpailuissa saavutettiin hyviä tuloksia ja moni ampuja suoriutui kilpailusuudesta viime vuotista paremmalla menestyksellä. Uusia nimiä on tullut mukaan muualta muuttaneita ja nuoremasta ampujapolvesta on noussut mukaan uusia tekijöitä. Heistä kannattaa mainita Pekka Jänhonen, Jouni Lievonen, Olavi Heikkinen ja Juha Pärepallo. Molemmat piirit saavat heistä liittojen kilpailuja ajatellen hyviä tulostehtäviä.

Tulokset piirien kilpailuista:
I Pienoiskivääri 60 ls makuu:
Upseerit yl-sarja: 1) vnr Pertti Oila Nurm. 593, 2) vnr Jouni Lievonen Joe 590, 3) vnr Pekka Jänhonen Joe 587, 4) ltn Jouko Turka Kitee 534.
Upseerit im-sarja: 1) evl Jorma Kortelainen Joe 574, 2) yll Antero Salmikari Eno 557, 3) maj Toivo Lallukka Joe 487.
Aliupseerit yl-sarja: 1) kers

Eino Mäkinen Joe 590, 2) ylik Esa Kervinen Joe 588, 3) alik Juha Pärepallo Joe 587, 4) kers Veikko Tuokko Joe 584, 5) kers Arvo Väisänen L-P 580, 6) kers Martti Lehtiö Joe 579, 7) alik Raimo Lievonen Joe 577, 8) alik Raimo Saviranta L-P 576, 9) alik Arvi Heikkinen Ilom 568, 10) alik Arvo Ryhänen Valtimo 567, 11) kers Reijo Sauvala Ilom 566, 12) alik Mauri Kärkkäinen L-P 565, 13) alik Arto Kilponen Valtimo 564, 14) alik Niilo Olkonen Valtimo 563, 15) alik Pauli Lihavainen Joe 547.

Aliupseerit im-sarja: 1) ylik Martti Kukkonen Joe 569, 2) kers Joutsen Lievonen Joe 568, 3) alik Viljo Ratilainen Viini 538.
Aliupseerit vet-sarja: 1) vääp Erkki I Pesonen Joe 564, 2) ylik Sulo Karjalainen Viini 551, 3) ylik Aaro Haapasalo Nurmeks 549, 4) alik Yrjö Lappalainen Liperi 517.

Joukkuekilpailu:

Upseerit: 1) Joensuu (Lievonen, Jänhonen, Kortelainen) 1751.
Aliupseerit: 1) Joensuu (Mäkinen, Kervinen, Pärepallo) 1765, 2) Lieksa-Pielisjärvi 1721, 3) Valtimo 1694.

II Pienoiskivääri 3x20:

Upseerit yl-sarja:
1. vnr Pekka Jänhonen Joe 199+181+184=564
2. vnr Pertti Oila Nurm 199+172+191=562
3. vnr Jouni Lievonen Joe 195+169+178=542
4. ltn Jouko Turka Kitee 177+128+140=445

Upseerit im-sarja:
1. yll Antero Salmikari Eno 186+157+167=510
2. evl Jorma Kortelainen Joe 182+132+153=467

Aliupseerit yl-sarja:

1. ylik Esa Kervinen Joe 198+184+194=576
2. kers Martti Lehtiö Joe 191+177+190=558
3. alik Raimo Lievonen Joe 195+171+178=544
4. kers Eino Mäkinen Joe 196+162+183=541
5. kers Veikko Tuokko Joe 193+165+182=540
6. alik Pekka Kärkkäinen Ilom 191+169+179=539
7. alik Raimo Saviranta L-P 194+166+174=534
8. kers Arvo Väisänen L-P 193+161+180=534
9. alik Pauli Lihavainen Joe 188+158+167=513
10. alik Juha Pärepallo Joe 198+130+183=510
11. kers Reijo Sauvala Ilom 195+140+175=510
12. kers Jouni Peltola Ilom 183+166+161=510
13. kers Arvi Heikkinen Ilom 184+146+168=494
14. alik. Tauno Väisänen Viini 184+136+167=487
15. alik. Mauri Kärkkäinen L-P 184+136+166=486

Aliupseerit im-sarja:

1. ylik Martti Kukkonen Joe 191+140+177=508
2. kers Joutsen Lievonen Joe 188+143+174=505

Aliupseerit vet-sarja:

1. vääp Erkki I Pesonen Joe 194+152+152=498
2. ylik Aaro Haapasalo Nurm 183+112+169=463
3. alik Yrjö Lappalainen Lip 163+109+135=407

Joukkuekilpailu:

Upseerit:
1. Joensuu (Jänhonen, Lievonen, Kortelainen) 1573

Aliupseerit:

1. Joensuu (Kervinen, Lehtiö, R. Lievonen) 1678
2. Ilomantsi 1559
3. Lieksa-Pielisjärvi 1554

Tulokset jatkuvat seuraavassa numerossa.

Pohjois-Karjalan reserviläispiirien toimintaa

HEV. JU

29. 7. piirien YT-kolmiottelukilpailut Nurmeksessä

ELOKU

12. 8. piiriottelu ammunassa P-K:n ja E-K:n Res ups piirien välillä Onttolan ampumaradoilla
12.—13. 8. liittojen YT-kolmiottelukilpailut Kuopiossa
19.—20. 8. liittojen ampumamestaruuskilpailut: RUL:n kilpailut Oulussa, RAUL:n kilpailut Haminassa
20. 8. piirien YT-maastomestaruuskilpailut Onttolassa.

SYYSKUU

8.—9. 9. kotiuttamisjuhlat ja kok ylentämistilaisuudet j-osastoissa
9.—10. 9. RAUL:n hallituksen ja piirien puheenjohtajien neuvottelupäivät Lappeenrannassa
23.—24. 9. Retkeilyseminaari Suur-Savossa
24. 9. RUL:n maastomestaruuskilpailut Pohjois-Savossa
24. 9 RAUL:n maastomestaruuskilpailut Nivalassa
25. 9. PKarPston vuosipäivä

Karjalan Pojat

Vast. toimittaja
Vilho Keskitalo

Toimitussihteeri
Jorma Kortelainen

Toimitus

Piirien yhteistoimikunta
tiedotuspseeri

Toimituksen osoite
Merimiehenkatu 1 C 11
80 100 Joensuu 11
puh 24 577

Pankki:
Rahalaitokset Joensuu ja
Ps. K. 24 575

Pohjois-Karjalan
Kirjapaino Oy
Joensuu 1972